

El Maig del 68, via Maastricht

Trenta anys després del Maig del 68 i de la Primavera de Praga el debat ideològic que alguns volien mort torna a despertar en Europa.

JORDI SEBASTIÀ

El mes de maig farà trenta anys que els estudiants —i d'altres sectors socials, però fonamentalment els estudiants— van prendre París per buscar la platja que hi havia sota les llambordes i demanar que la imaginació pujara al poder. Serà una bona excusa per revisar aquella mobilització, tan peculiar com realment transgressora, ara que, en temps del pensament únic, les ideologies han caigut en descrèdit i els caps pensants d'aquella generació, Sartre, Beauvoir, no són citats ja pràcticament per ningú.

Potser les coses canvien ara que l'esquerra, nominal almenys, ha pujat al poder a l'estat francès i la revisió, inevitable, del maig del 68 no tindrà els aires de "càstig" que la dreta gal·la li havia donat en els últims temps. Els trenta anys, que també ho són d'aquella primavera de Praga tan curta com brillant, provocaran probablement una bona controvèrsia en un final de mil·lenni europeu marcat per l'euro. La via Maastricht desil·lusiona cada vegada més capes d'intel·lectuals que, de segur, evocaran en el menú del 68 molts dels problemes que el continent econòmicament unit no ha pogut superar. L'estrella del debat serà el pensament únic, la religió del mercat convertida també en superior veritat política que promet el paradís a canvi de dues penitències: la inflació zero i la desaparició del dèficit públic. El que fins fa no massa era pràcticament inqüestionable rep ara dures contestacions de professors i líders d'opinió, atacs que potser, en la seua justa mesura, puguen ser els justificadors d'algunes concessions anti-Maastricht, que Jospin primer i Blair després, han dedicat a la galeria. Com si es tractara d'una repetició en el temps, el que els intel·lectuals no veuen gens clar és el mateix que, de manera més intuïtiva

El Maig del 68 ha estat molt denostat en els últims anys. Potser tornarà a tenir prestigi ara que puguen les crítiques contra el pensament únic.

i inconnexa, denuncien alguns sindicats. Obrers i pensadors units en una reivindicació: el que proclamaven els líders del 68 i va resultar ser només un somni és, en un nivell estrictament intel·lectual, una realitat.

El debat tornarà en un mes de maig que potser ja haja deixat esgotat el centenari espanyol per antonomàsia: el de la generació, trista i espanyola, tancada i espanyola, del 98. En cas contrari, serà interessant fer pronòstics i comprovar en quina de les trinxeres se situen tertulians de les ràdios i opinadors dels diaris, aquells que ara formen la línia més visible de l'anomenada "opinió pública": al costat d'Unamuno o de Sartre? Sense dubte, l'elecció servirà per aclarir la posició real de molts "moderns" que tremolen d'emoció davant de la glòria

pàtria, i d'altres que, fervorosos partidaris del canal únic també dediquen tinta a condemnar el pensament únic.

La primavera del 98, doncs, té totes les excuses per servir d'espai a un debat prolífic que comença a despertar en el vell continent després d'alguns anys de murmuri. En qüestió, la capacitat de l'economia per a dirigir la política, la capacitat del ciutadà per decidir sobre els seus governs o la realitat d'una esquerra que ni ara, ni abans, convenç els seus intel·lectuals. En qüestió, en definitiva, el problema de decidir cap a on dirigir el futur d'un sistema, la democràcia, farcit d'imperficcions, i una pregunta que tornarà, després d'haver estat qualificada d'absurda: com podem ser més feliços? I no és això el que volien saber els estudiants del 68?